

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 4 po południu z wyjątkiem świąt i niedziel.
Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 5 centów, pocztą 7 centów.
Biuro Redakcyj i Administracji ulica Wałowa Nr. 29.

Przenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 16 zł., półrocznie 8 zł., kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 35 ct. W miejscu rocznie 12 zł., półrocznie 6 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł.
Przewodnik naukowy i literacki, dodatek miesięczny do „Gazety Lwowskiej” otrzymują cało- i półroczni abonenci bezpłatnie, jednakże ci tylko, którzy przeniebują od 1 stycznia do końca czerwca, lub od 1 lipca do końca grudnia, ówierzoczni zaś i miesięczni za dopłatą, pierwsi 75 ct., drudzy 30 ct. — Przewodnik przeniebowany osobno kosztuje 4 zł.

Jednorazowe inseraty obliczają się po 7 cent. kilkorazowe po 6 ct. od miejsca jednego wiersza.
Listy należy frankować. Reklamacye otwarte wolne są od opłaty.

CZEŚĆ URZĘDOWA

Dnia 18 sierpnia 1877 został wydany i rozesłany z e. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu XXVI zeszyt Dziennika ustaw państwa, tymczasowo w wydaniu niemieckim i zawiera:

Nr. 68. Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych, handlu, rolnictwa, skarbu i obrony krajowej zawierające przemysłowe i policyjne postanowienia o produkcji i przewozie materiałów eksplozujących.

Nr. 69. Rozporządzenie ministerstwa handlu z 25 lipca 1877 o zmianie niektórych postanowień regulaminu ruchu na drogach żelaznych, w królestwach i krajach reprezentowanych w Radzie państwa.

CZEŚĆ NIEURZĘDOWA

Lwów, dnia 20 sierpnia.

Wielka reforma podatkowa weszła już tedy na porządek dzienny pierwszego po obecnych feryach posiedzenia Rady państwa, które odbędą się 4 września. Z nowymi ustawami podatkowymi mierzyć się mogą co do znaczenia i doniosłości tylko niektóre z tych dzieł ustawodawczych, które Rada państwa od początku swego istnienia aż dotąd stworzyła. Wszakże chodzi tu o rozwiązanie kwestyj, które najbliżej dotyczą nie tylko gospodarstwa państwowego, lecz gospodarstwa każdej jednostki, które stworzyć mają nową podstawę dla dochodów państwa i ciężarów publicznych. Z załatwieniem reformy podatkowej łączy się tyle różnorodnych i często sprzecznych ze sobą poglądów ekonomicznych, różne interesa tak się tu z sobą ścierają i krzyżują, że trzeba się przygotować na powolny tok obrad w Izbie pomimo tak długiej pracy przygotowawczej w komisji. Ale

że trudność ta zostanie pokonana, że reforma podatkowa nie utknie na rozwickłej debacie, tego oczekiwać można z wszelką otuchą, gdyż przed odroczeniem posiedzeń Rady państwa wszystkie stronnictwa jednomyślnie i usilnie upominały się o najrychlejsze umieszczenie ustaw podatkowych na porządku dziennym.

Mesaż królowej angielskiej zamykający sesję parlamentu, został już w całej prasie europejskiej wszechstronnie oceniony. Większość sądów wypadła niezawodnie w sposób wcale niemiły dla lorda Beaconsfielda. Kto pragnął znaleźć w mesażu zapowiedź bliskiej interwencji angielskiej, wyrzuca dziś lordowi Beaconsfieldowi brak inicjatywy i odwagi, a kto pragnął widzieć sparaliżowaną interwencję Anglii, ten dziś chwali lorda Beaconsfielda w sposób, który zakrawa na szyderstwo. Nie jestże szyderstwem twierdzenie, że Anglia usuwając od siebie wszelką myśl interwencyjną daje tem dowód, iż uznała zupełną niemoc do zastąpienia drogi armii rossyjskiej za pomocą sił własnych lub w przymierzu z innym państwem? Dotąd lord Beaconsfield zasłaniać się mógł przeszkodami stawianymi wszelkiej śmielszej akcji przez Gladstonea i w ogóle wigów uznających prawo i misję Rossyi do zrobienia porządku na półwyspie bałkańskim. Ale Gladstone przestał być szkodliwym i wpływowym od chwili, gdy konsulowie angielscy zaczęli obwiniać Rossyan o naśladowanie zeszlórocznych okrucieństw tureckich a lord Derby wszystkie akta w tej mierze skwapliwie przedkładać zaczął parlamentowi. Nie chcemy tu odświeżać wszystkich kroków rządu angielskiego, które jeszcze niedawno zapowiadać się zdawały interwencją na rzecz Turcyi. Każdy krok

tego rodzaju był na tem miejscu rozbierny. Dziś chcemy tylko zaznaczyć, że powaga Anglii ucierpiała w ostatnich czasach dotkliwie. Dopóki Anglia systematycznie usuwała się od spraw kontynentalnych zasłaniając się troskliwością o własne jedynie interesa, egoizm ten osłabiał sympatyje ale nie powagą Wielkiej Brytanii. Częste zaś a bezskuteczne zapędy do akcji i odgrazanie się w sposób przypominający ultimatum bez zamiaru dotrzymania tych groźb, zadaje powadze angielskiej na kontynencie cios bolesny. Skutki swej chwiejności uczuje Anglia jeżeli już nie w dalszym przebiegu wojny, która łatwo może skłonić Rossyę do pominięcia przyrzeczeń danych lordowi Beaconsfieldowi, to w każdym razie przy zawarciu pokoju między Rossyą a Turcyą. W chwili rokowań pokojowych będzie wywierał wpływ rozstrzygający tylko głos tego mocarstwa, które najpierw posiada odpowiednią siłę do nadania nacisku swemu wpływowi a powtórnie nie wojowało dotąd groźbami, jeżeli ich spełnić nie mogło lub nie chciało.

Podróży marszałka Mac-Mahona towarzyszą na każdym kroku takie objawy sympatyj i uległości, jak gdyby republikanie wynieśli się z niektórych okolic Francyi lub dali już za wygraną. Nikt nie myślał, że republikanie rzeczywiście wstrzymają się od wszelkich demonstracji. Bywały już przecież we Francyi od r. 1870 sytuacje podobne do dzisiejszych i zawsze agitacja republikańska wzbierała tak silnie, że nie zdołano ominąć demonstracji. Gambetta mógł się zmienić w ciągu kilku lat ostatnich, ale stronnictwa nie ulegają tak szybko zmianom jak jednostki. Więc republikanie z rozmysłem unikają wszelkich demonstracji? Tak się zdaje rzeczy-

wicie i można nawet wskazać powody, które wywołały to postanowienie. Deputowani republikańscy rozwiązanej Izby, którzy z tytułu poselstwa objęli kierunek całej agitacji wyborczej, wmówili w siebie i w ogół, że książę Broglie a jeszcze więcej pan Fourtou niczego goręcej nie pragnie jak demonstracji, któreby dały im podstawę do zastosowania wyjątkowych środków zaradczych i ściśnienia wszelkiej swobody agitacyjnej. O ministrze Fourtou powiedziano nawet, że z wyrachowaniem dąży do wywołania takich wypadków, któreby mu pozwoliły ogłosić stan oblężenia w całej Francyi właśnie podczas agitacji wyborczej. Niema żadnej zdrożności politycznej, którejby nie podsuwano ministrowi Fourtou. Dawniej ks. Broglie był najwięcej znienawidzonym mężem stanu w obozie republikańskim, dziś zastąpił go zupełnie p. Fourtou. Czy republikanie zachowują się tak spokojnie w poczuciu swojej niemocy, czy przeciwnie pewność zwycięstwa każe im unikać wszystkiego, co by dać mogło rządowi powód do obwiniania republikanów o zamierzone rozruchy, — dość na tem, że wśród podróży marszałka Mac-Mahona Francya na zewnątrz przedstawia się jako oddana konserwatyzmowi i gotowa do wspierania rządu w przyszłych wyborach. Można by nawet powiedzieć, że w zachowaniu się ludności francuskiej wobec marszałka Mac-Mahona widać przejawy poczucia monarchicznego nad republikańskim. Stare to zdanie, że Francya jest najmniej republikańską chociaż pozwala sobie tak częstych eksperymentów z republiką. Ludność składa wprawdzie hołdy marszałkowi jako prezydentowi republiki, ale wielkie pytanie, czy w ten sam sposób byłby tam przyjmowany jakikolwiek inny prezydent.

SĄSIAD ANDRZEJ

HUMORESKA

przez

Autora „Kłopotów Starego Komendanta”.

(Ciąg dalszy.)

Nauki takie i troskliwość mamy dobrodziejki nie poszły w las, a na dowód tego, pozwólcie czytelniczy, że wam przytoczę jeden ustęp z pierwszego listu Tomcia, który mi szanowna sąsiadka ze łzami w oczach podała do czytania.

„Najukochańsza mameczko moja jedyna! Z łaski Boga ja i Józio jesteście zdrowi i dobrze nam się powodzi, tylko na nowem miejscu sypiać jakoś nie możemy i ten korepetytor budzi nas o szóstej rano... Na stoliczku nie mamy co położyć na noc, więc jak się obudzę, to zaraz myślę o mameczce, i westchnę sobie, że to nie w domu...”

— No widzisz pan — przerywa matka — oczywiście z głodu nie mogą sypiać, biedne dzieci... A proszę ciotki jak kogo dobrego, żeby ich nie mizerowała...

„Wczoraj — czytam dalej — zabilśmy wieprza, którego mama przysłała; było z niego siedemnaście kiełbas, dwa salcesony, a kieszek to jeszcze nie wiem, bo się dopiero gotują... Ciocia się upierała, żeby nie dawać podgarla; co to będą za kiszki z kaszą?... to chyba dla psów albo dla czeladzi...”

Stało tam w liście wiele innych rzeczy dotyczących kawy, bułek, kotletów siekanych itp., a w końcu już jako przypisek następująca apostrofa:

„Proszę kochanej mameczki, całego wieprza zepsuli. Z szynki zdjęli słoninkę, salceson jeden pękł, a salami przesolili. Ciocia podług książki kazała na dwadzieścia funtów mięsa dać funt soli... Moja mam, czy to sposób tyle brać soli, kto to będzie jadł...”

— Otóż widzisz sąsiadzie — odzywa się pan Andrzej — żądaj bestyja Tomek wie o tem wszystkim, he? Jużci proszę cię ma racyą, gdzie funt soli na dwadzieścia mięsa, a toż tego i pies nie weźmie do gęby!...

— Proszę pana — dodaje matka — nigdy mu się o tem wszystkim nie mówiło, a sam tyle ma logiki...

— Zdatny łeb i cała rzecz! On ci uważasz sąsiadzie, niby nie patrzy, a spenetruje ci wszystko... Daj Boże, daj Boże, może się i doczekamy z nich pociechy! — dokończył westchnąwszy.

— Tylko jakoś o gramatyce, o geografii i naukach nie pisze — poważylem się odezwać nieśmiało...

— Furda panie dobrodzieju, furda, to samo z siebie przyjdzie...

— Zawsze jednak...

— Eh, Bogiem a prawdą, to wszystko panie kochany psu na budę się nie zdało; tylko mitrega czasu, zamęt w głowie dziecka, nic więcej. No powiedz sam, co ci z tego przyszło, żeś się mordował nad temi *amo, amas, amare*, albo jakże to — *lezi, lectum*... Potrzebne ci na co?

— A geografia — mówię — a arytmetyka?

— Bajki, i bez tego się obejdzie, jak są pieniądze w kieszeni. Dawniej jak nie było kolej, no to trzeba było znać drogę, a teraz panie dobrodzieju kupujesz sobie bilet do Paryża, dasz konduktorowi rubla, a żeby ci powiedział, gdzie się trzeba przesiąść i zawiozą cię... nie tylko wymyśliły te nauki i strata pieniędzy... A książek dyabli wiedzą co każą

kupować, a tego papieru, ołówków... Jeżeli tak dalej pójdzie, to jak Boga kocham na ich dwóch i Zabików nie wystarczy... Praktyka panie dobrodzieju, praktyka i pieniądze to grunt!

— No i obiad dobry — mówię.

— O tem się nie mówi, samo przez się... Co mi z tego przyjdzie, że wiem jak Aleksander Magnus panie dobrodzieju gromid Filistyny... Cha, cha, cha, prawda? ale jak w żołądki pusto... to czujesz, tak ci wierz pod łyżeczką panie dobrodzieju...

Pan Andrzej ani przeczuwał, że jego zalotność wobec panny Elizy, choć tak niewinna w gruncie, wywoła katastrofę domową i zakłóci idylę jego życia. Dopóty wazy, dopóty się stroił i muskał, aż pani Andrzejowa, przywiezioną do gniewu i prawdziwej zazdrości wybuchła bardzo surowymi wyrzutami. Pan Andrzej, choć zawsze tak potulny poddany pantofelka jejmości, tym razem, może właśnie dla tego, że wyrzuty pani miały trochę podstawy a zaloty wystawiały go na śmieszność — rozgniewał się także, gniewem tym chcąc zamaskować swój wstyd i kłopot. Przyszło do wielkiej burzy z małej chmurki, pan Andrzej się uniósł, pani Andrzejowa jeszcze bardziej — i skończyło się na tem, że jejmość rozgniewana srodze, wybiegła z pokoju i odtąd ani spojrzeć nie chciała na biednego małżonka. Pan Andrzej pomarkował się wcześniej, że ta wojna niepotrzebna, stoczona o tak błahy powód, jak kosmetyk na wazy, dotkliwie da się uczuć jego wygodkom, że obiady będą liche, i dasy jejmości Bóg wie, jak długo potrwać — więc nastraszywszy się własnej odwagi i jej możliwych konsekwencji, począł się teraz gniewać na samego siebie.

— A bodajże cię jasne, ogniste, siarczyste pioruny zatrzaśkały mój panie Andrzej! — zawołał zdesperowany chwytając się

za owe resztki włosów z tyłu głowy. — Dałem sobie chleba dał... No będzie ci tu teraz raj... Fu! Fu! — dmuchnął puszczać jakby z miecha cały zapas powietrza. — Tfu, że z tobą panie Andrzej.

Caluteńką noc nie mógł ani oka zmrużyć, przewracając się z boku na bok, a pościł się, a wdychał tak ciężko, że służba uważała za potrzebne dać znać o tem pani.

— A niech wzdycha była sucha odpowiedź Tekluni.

— Pan jest chory...

— Może sobie nawet umierać! — zawołała nieubłagana jejmość.

Nareszcie przeszła dla naszego bohatera owa nieskończona noc kwietniowa; jeszcze było ciemno kiedy się zerwał z łóżka, i na podziw całej służby zjawił się w oborze, gdzie właśnie dawano paszę krowom. Marudził, wymyślał, grymasił, że marnują tyle siana, że żłobów nie oczyszczają, nawozu nie odrzucają, że zostawiają mleko w wymionach, słowem trochę mu ulżyło, i o ósmej ściągnął dopiero na kawę.

— Nie ma rady, trzeba jakoś tę babinę ugłaskać — myślał sobie — ale jakby tu zacząć zręczną oracyę? Ale gdzie tam; pani z podsińcami od płaczu oczyma chodziła tak zachmurzona i milcząca, tak uporeczywie nie odpowiadała na wszelkie jego zaczepki, że biedny małżonek ze zmartwienia pierwszy raz w życiu nie czuł kompletnie smaku kawy, i nie zauważył że śmietanka była zwarzona.

— A wiesz ty Tekluni — zagadnął wysilając się na obojętność — że twoja bochasta krowa ma taką śliczną jałoweczkę?

— Niech ma.

— Czy każesz ją zostawić na chowanie, czy oddać pachciarzowi?

— Wszystko mi jedno...

— Ale powiedz przecież, potem będziesz miała pretensyą...

